

Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Den 24. august 2021

Hermed følger endelig besvarelse fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af spørgsmål nr. 98 (Alm. del) fra Grønlandsudvalget. Spørgsmålet er stillet den 18. juni 2021 efter ønske fra Aaja Chemnitz Larsen (IA).

Spørgsmål nr. 98

”Vil ministeren oplyse, om Regeringen er villig til at arbejde for en delvis eller løbende hjemtagelse af fødevareområdet til Grønland, ud fra de prioriteter, som Naalakkersuisut måtte have? Der henvises til, at udvikling af erhvervslivet er nødvendigt for Grønland for at sikre en bred og mere bæredygtig økonomi. I den sammenhæng bliver små virksomheder og start ups budt velkommen. Dog er start ups inden for fødevareområdet særligt udfordret i forhold til eksport, på hjemmemarkedsområdet m.h.t. krav til faciliteter og udstyr samt hygiejnekrav, idet fødevarelovgivningen ikke passer til forholdene i Grønland. Fødevarelovgivningen skal leve op til EU-lovgivning og EU-retningslinjer, hvilket rammer fødevareindustrien i Grønland, som ikke er medlem af EU. En delvis hjemtagelse eller løbende hjemtagelse, vil sikre Grønland den smidighed og kompetence, som er nødvendig for at kunne agere på området.”

Svar

Regeringen er positivt indstillet i forhold til, at Grønland helt hjemtager fødevareområdet, og bidrager derfor gerne til en hensigtsmæssig løsning for en delvis eller løbende hjemtagelse af fødevareområdet til Grønland ud fra de prioriteringer, som Naalakkersuisuts måtte have, samt med afsæt i Fødevarestyrelsens erfaring og rådgivning.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fødevarestyrelsen, som oplyser:

”Ifølge § 2 i lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre (selvstyreloven) kan Selvstyret bestemme, at fødevare- og veterinærområdet helt eller delvist skal overgå til Selvstyret. Sagsområdet kan overgå helt eller delvist til Selvstyret på tidspunkter, der fastsættes efter forhandling med rigsmyndighederne, jf. selvstyrelovens § 3, stk. 2.

Om fødevare- og veterinærområdet fremgår det af punkt 4.4.20 i bemærkningerne til selvstyreloven, at sagsområdet kan overtages samlet eller i dele. Delområdet, der omfatter regulering og kontrol med fiskevirksomheder, der producerer med henblik på eksport, herunder fabriksfartøjer, fiskefartøjer og akvakulturbrug, samt overvågning af muslingeområdet og kontrol med ind- og udførsel af fisk kan overtages alene. Den resterende del af det animalske område, dvs. området vedrørende kød, mælk og æg, bør overtages samlet med hele det veterinære område dvs. smitsomme husdyr sygdomme og dyrlægegerning, idet disse delområder er tæt forbundne.

Grønland har siden den 5. april 2014 haft EU samhandelsstatus for området fisk og fiskevarer (fødevarer og biprodukter heraf) i henhold til Rådets afgørelse af 28. juni 2011. Derfor betragtes Grønland ikke som et tredjeland på dette område, og fisk og fiskevarer kan frit omsættes på EU's marked. I kraft af denne samhandelsstatus er Grønland forpligtet til at implementere relevante EU-regler på dette område, såfremt der ikke er tale om fødevarerproduktion til det grønlandske hjemmemarked.

Hvis fødevarerområdet overtages af Grønland, vil Grønland miste landets samhandelsstatus, indtil det grønlandske myndighedskontrolsystem kan godkendes af EU-Kommissionen. Grønland vil derfor på området fisk og fiskevarer igen blive betegnet som et tredjeland, der eksporterer til EU (tilsvarende Storbritannien efter Brexit). Ligeledes i forhold til tredjelands vil Grønlands hele eller delvise overtagelse af fødevarer- og veterinærområdet medføre, at grønlandske produkter, dyrearter, myndighedskontrolsystem og regulering skal godkendes på ny og individuelt af de enkelte tredjelands, hvortil eksport ønskes. Fornyede godkendelser er ofte en økonomisk tung og tidskrævende proces over flere måneder eller år.

Fødevarerstyrelsen vurderer, at eksport af fødevarer til tredjelands som minimum kræver, at lovgivning og kontrol omhandlende fødevarerhygiejne er ækvivalent med EU's regler. Mange tredjelands har skærpede krav sammenlignet med EU-regler.

Grønlands Selvstyre skal således ved hel eller delvis overtagelse af fødevarer- og veterinærområdet forsat leve op til eksisterende krav for eksport og samhandel for at bevare markedsadgangen til EU og tredjelands.”

Rasmus Prehn

/

Paolo Drostby